

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Anna-Marie Millerová
Název práce: Třetí kultura jako kapitál moderní doby
Autor posudku: PhDr. Markéta Sedláčková, Ph.D.
Návrh klasifikace práce: *výborně*

Základní charakteristika práce.

Jedná se o teoretickou práci přicházející s aktuálním a nepříliš probádaným tématem tzv. třetí kultura. Autorka nabízí inovativní sociologický pohled na třetí kultura jako na kapitál, jednotlivé aspekty této kultury spojuje se sociologicky dříve definovanými typy kapitálu a analyzuje jejich pozitiva a negativa.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Ano, badatelský cíl je v úvodu jasně formulován a závěry jsou přehledně shrnuty včetně limitací. Oceňuji také vyzdvihnutí praktické relevance tématu v úvodu nejen pro vědce, ale i laiky.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Jedná se o teoretickou práci založenou primárně na rešerši literatury, metodologii tedy není věnován větší prostor. Oceňuji ale vymezení periody, v níž se literatura objevuje, její zhodnocení i kritickou připomínku k dominanci amerických pramenů.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Hned v úvodu je představena precizní struktura, práce má jasnou logiku a neztrácí vymezený cíl ze zřetele. Přínosné jsou i odkazy napříč prací, např. na rozpracování v následujících kapitolách.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování...).

Úvod představuje jasnou strukturu, více prostoru bych zde dala ale i obsahu a myšlenkám práce. Kapitola 2.2 vymežující pojem kultury je možná až zbytečně široká a výběr definic není blíže objasněn, operovala bych jednoduše se sociologicko-psychologickou definicí (Průcha 2004 – nepoužívat „pan“, nebo Vel. socg. slovník 1996). Kap. 2.3 skvěle vymezuje pojem TCK a specifické typy. Na začátku 3. kap. by šlo vztah třetí kultura a kapitálů formulovat přímo jako hypotézu. V této kapitole jsou jednotlivé typy kapitálů skvěle popsány, možná by se zde hodilo krátké představení teorie racionální volby, z jejíž logiky pojem také vychází. Kapitola 4 představuje aspekty třetí kultura, které na sebe někdy logicky navazují, ale celkově logika jejich uspořádání není zcela zřejmá (třeba to ani zcela nelze), ale například proč není jazyková vybavenost u komunikace a sociálních sítí? Na str. 32 je skvělý odstavec poukazující na na jedné straně životní

styl plný benefitů a na druhou stranu na jeho psychickou náročnost, myslím, že to má další potenciál. Ve shrnutí kapitoly skvěle vybrané hlavní poznatky.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

V diskuzi a závěru přesvědčivě argumentovaný výstup, že třetí kultura pravděpodobně nevytváří nový typ kapitálu, ale je zdrojem či zprostředkovatelem jednotlivých typů, umožňuje jejich kumulaci a převážně TCK tímto zvýhodňuje, přestože existují i momenty znevýhodnění. K tomu mě napadlo, že by podtitul Vaší práce mohl znít: *Viditelné zisky a neviditelné ztráty*. Znakem schopnosti kritického přístupu je i uvedení limitů zkoumání a za odvážnou považuji zmínku, že v dnešní globalizované společnosti je koncept TCK možná zcela zbytečný.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Požadovaný rozsah je dostatečně splněn, jakož jsou i další kritéria odborného textu.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje...)

Oceňuji velmi kvalitní seznam literatury, v níž převažují anglosaské tituly, ale figurují zde i dobře volené publikace českých sociologů. Pouze k pojmu sociálního kapitálu bych doplnila jako autora Jiřího Šafra (zejm. pro stranu 28 k vymezení exkluzivních sítí, spíše než Jandourka).

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Práce je psána velmi kultivovaným a čtivým jazykem, a navíc je velmi přehledně členěna.

Další poznámky

Pozn. 1 str. 7 bych ponechala v textu – vysvětluje ne moc známý pojem.

Pozn. 6 str. 9 také někam do textu, je to zajímavý poznatek.

Pozn. 67 str. 40 – habitus – zmínit jako koncept Bourdieho, takto to vypadá na Růžičku a Vašáta. Obecně své zajímavé myšlenky a postřehy neschovávat do pozn. pod čarou.

Celkové hodnocení práce

Celkově práci považuji za velmi zdařilou, vědecky přínosnou, přinášející nové sociologické poznatky k problematice třetí kultury. Hodnotím ji jako výbornou.

Otázky a náměty k obhajobě

Jak vznikl nápad propojení třetí kultury a jednotlivých typů kapitálů?

Jak byste propojila s třetí kulturou pojem emocionální kapitál?

Přestože jazyková vybavenost je primárně pozitivní, co počáteční osvojování jazyka příjezdu do nové země, některé děti třeba zcela odmítají ve škole mluvit...?

Nevypozorovala jste například, zda se negativa třetí kultury – zejména psychická náročnost a její důsledky – objevovaly v literatuře už od 90. let a zda ve stejné míře? Nebo je tu nějaký trend?

Datum: 2. června 2019

Podpis: